

REGIONALNI SAVET SINDIKATA **SOLIDARNOST**

Regionalna kancelarija projekta

Trg Nikole Pašića 5, 11000 Beograd, Srbija, Tel: [+381 11 333 5431](tel:+381113335431)/2, Fax: [+381 11 333 5436](tel:+381113335436)

www.onthewaytoeu.net www.onthewaytoeu.org www.naputuka.eu.net

Emilija Grujić Mob: [+381 69 101 1572](tel:+381691011572) Mejl: emilija.grujic@onthewaytoeu.net

Miodrag Pantović Mob: [+381 69 101 1571](tel:+381691011571) Mejl: miodrag.pantovic@onthewaytoeu.net

Podgorica, 5. maj 2021.

DEKLARACIJA

Regionalnog sindikalnog savjeta „Solidarnost“
povodom Socijalnog samita u Portu, 07.05.2021.

Evropska prava za cijelu Evropu

Mi, nacionalne sindikalne centrale, članice Regionalnog sindikalnog savjeta „Solidarnost“ (RSS „Solidarnost“) i to: SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE, SAVEZ SLOBODNIH SINDIKATA SLOVENIJE, SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA SRBIJE, UJEDINJENI GRANSKI SINDIKATI NEZAVISNOST, SAVEZ SINDIKATA REPUBLIKE SRPSKE, SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA BOSNE I HERCEGOVINE, SAVEZ SINDIKATA CRNE GORE, UNIJA SLOBODNIH SINDIKATA CRNE GORE, SAVEZ SINDIKATA MAKEDONIJE I KONFEDERACIJA SLOBODNIH SINDIKATA MAKEDONIJE u koordinaciji s našom krovnom Evropskom konfederacijom sindikata (EKS) usvajamo Deklaraciju u vezi sa Socijalnim samitom u Portu 2021 godine.

1.

U RSS „Solidarnost“ uvjereni smo da Socijalni samit koji će se 7. maja 2021. godine održati u Portu predstavlja priliku, a i obavezu, da se građani Evrope, njihov ekonomski i socijalni status, kao i njihova socijalna i radna prava postave u središte evropske politike. Zapadni Balkan je sastavni dio Evrope i kao takav treba da bude sastavni dio evropske politike.

2.

Uvjereni smo da budućnost EU i Evrope treba graditi na činjenici da se ekonomski oporavak i razvoj ne mogu ostvariti bez poštovanja socijalnih prava i prava radnika, bez obezbjeđivanja kvalitetnih i dostojnih radnih mjesta i bez stabilnosti sistema socijalnog osiguranja. Zbog toga bi trebalo da se socijalnim i radnim pravima da jednaka važnost kao i ekonomskoj obnovi.

3.

Socijalni dijalog, poštovanje socijalnih partnera i pravovremeno uključivanje reprezentativnih organizacija poslodavaca i sindikata u pripremu, implementaciju i evaluaciju reformi trebalo bi da bude u središtu pažnje i jedini put za uspješno sprovođenje promjena i reformi u svim zemljama Evrope. U tom pogledu Akcioni plan za Evropski stub socijalnih prava je od izuzetno velike važnosti.

4.

U RSS „Solidarnost“, uvjereni smo da bi Deklaracijom iz Porta trebalo uključiti sve institucionalne i društvene aktere u sprovođenje Akcionog plana, a naročito reprezentativne socijalne partnere. Uloga socijalnog dijaloga je u tom pogledu izuzetno važna.

5.

Moderni izazovi poput globalizacije, starenja društva, migracije, klimatskih promjena, socijalnih nejednakosti, prekarnog rada, organizovanog kriminala i bolesti COVID-19 pokazuju da EU i regija zapadnog Balkana dijele ne samo slične interese, već sve više i iste probleme. U strateškom,

REGIONALNI SAVET SINDIKATA **SOLIDARNOST**

Regionalna kancelarija projekta

Trg Nikole Pašića 5, 11000 Beograd, Srbija, Tel: [+381 11 333 5431](tel:+381113335431)/2, Fax: [+381 11 333 5436](tel:+381113335436)

www.onthewaytoeu.net www.onthewaytoeu.org www.naputuka.eu.net

Emilija Grujić Mob: [+381 69 101 1572](tel:+381691011572) Mejl: emilija.grujic@onthewaytoeu.net

Miodrag Pantović Mob: [+381 69 101 1571](tel:+381691011571) Mejl: miodrag.pantovic@onthewaytoeu.net

političkom i ekonomskom smislu, EU i Zapadni Balkan dijele istu sudbinu. Ta međusobna zavisnost traži zajedničko djelovanje.

6.

Zemlje Zapadnog Balkana i dalje se suočavaju sa visokim stopama nezaposlenosti, posebno među mladima, velikom stopom prekarnog rada, neusklađenosti vještina, dugoročno neformalnim ekonomijama, odlivom mozgova, niskom stopom učestvovanja žena na tržištu rada i niskim nivoima inovacija.

7.

U RSS „Solidarnost“, uvjereni smo da bi načela Evropskog stuba socijalnih prava trebalo da se primjenjuju i na zemlje Zapadnog Balkana, naročito kod ocjenjivanja da li su ispunjeni kriterijumi za članstvo u EU-u. Za te države, a naročito za građane tih država, bi ispunjavanje Evropskog stuba socijalnih prava bilo od velike važnosti, naročito u pogledu socijalnih i radnih prava građana.

8.

U RSS „Solidarnost“ isto tako smo uvjereni, da bi ispunjavanje načela iz Evropskog stuba socijalnih prava i blagovremeno uključivanje socijalnih partnera, naročito sindikata, u proces priprema zakonodavnih predloga i u sve faze izrade strateških dokumenata, trebalo da bude jedan od uslova za punopravno članstvo u Evropskoj uniji. Socijalna komponenta i funkcionalan socijalni dijalog trebalo bi da bude važan element pregovora o pristupanju EU-u, a učinak sprovedenih reformi treba da poboljša kvalitet života.

9.

U svrhu praćenja transparentnosti i odgovornosti političkih elita Zapadnog Balkana, EU bi mogla od reprezentativnih socijalnih partnera naručivati redovno izvještavanje o stanju socijalnog dijaloga u regiji i poštovanju socijalnih i radnih prava.

10.

Posebno naglašavamo da pojačana ekonomska saradnja i trgovina unutar regije, kao i pomoć od strane EU, moraju doprinijeti u stvaranju pristojnih, sigurnih i kvalitetnih radnih mjesta, u smanjenju socijalnih razlika uz napomenu da se sve to ne smije temeljiti na nelojalnoj konkurenciji i socijalnom dampingu.

11.

Potrebno je osigurati da se sredstva finansijskog paketa u iznosu od 3,3 milijarde EUR koji je EU mobilizovala u korist građana i preduzeća na Zapadnom Balkanu, na ispravan način kanalizuju i da ljudi od tih ulaganja imaju koristi, u skladu s načelima paketa. Uvjereni smo da bi oporavak od krize uzrokovane bolešću COVID-19 trebalo da podstakne ekonomsku i socijalnu koheziju regije, kao i zelene politike, te da zelena tranzicija mora biti sastavni dio sveobuhvatnog plana oporavka na Zapadnom Balkanu usmjerenog na budućnost. Pravičan prelaz na „zeleno“ je u tom pogledu izuzetno važan.

REGIONALNI SAVET SINDIKATA **SOLIDARNOST**

Regionalna kancelarija projekta

Trg Nikole Pašića 5, 11000 Beograd, Srbija, Tel: [+381 11 333 5431](tel:+381113335431)/2, Fax: [+381 11 333 5436](tel:+381113335436)

www.onthewaytoeu.net www.onthewaytoeu.org www.naputuka.eu.net

Emilija Grujić Mob: [+381 69 101 1572](tel:+381691011572) Mejl: emilija.grujic@onthewaytoeu.net

Miodrag Pantović Mob: [+381 69 101 1571](tel:+381691011571) Mejl: miodrag.pantovic@onthewaytoeu.net

12.

Uvjereni smo da aktivno učestvovanje socijalnih partnera, između ostalog, podsticanje kolektivnog pregovaranja, u planiranju i sprovođenju ekonomskih, socijalnih i drugih reformi može značajno doprinijeti povećanju ekonomske i socijalne konvergencije regije.

13.

Pozdravljamo predloge Evropske komisije za jačanje pristupnog procesa i „zeleno svjetlo” Savjeta za otvaranje pristupnih pregovora s Albanijom i Sjevernom Makedonijom, no izražavamo veliko žaljenje zbog činjenice da je postupak ponovno blokiran te pozivamo sve relevantne aktere da se što je prije moguće uklone prepreke koje sprječavaju početak pregovora.

14.

Napominjemo da su naši stavovi i pozivi iz Deklaracije „Glas integracija Zapadnog Balkana u svijetu pandemije“, koju je RSS Solidarnost pripremila 25.05.2020. godine povodom zagrebačkog samita EU – Zapadni Balkan, još uvijek aktuelni.

